Košíkář a pletař (kód: 33-052-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů (kód: 33)
Týká se povolání: Košíkář a pletař
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Příprava a zpracování řemeslného záměru, studium podkladů, zpracování výtvarného návrhu košíkářského výrobku	3
Volba materiálu, technologických a pracovních postupů pro rukodělné zhotovení košíkářských výrobků	3
Příprava a úprava materiálů pro rukodělné zhotovení košíkářského výrobku	3
Vytváření rukodělných košíkářských výrobků	3
Opravy a rekonstrukce košíkářských výrobků	3
Konečná povrchová úprava košíkářských výrobků	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 28.04.2015 do: 19.08.2020

Kritéria a způsoby hodnocení

Příprava a zpracování řemeslného záměru, studium podkladů, zpracování výtvarného návrhu košíkářského výrobku

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vypracovat výtvarný návrh košíkářského výrobku z pedigu pro použití při stolování včetně vícebarevné úpravy prutů, např. koš na chléb, nebo jiný výrobek srovnatelné náročnosti	Praktické předvedení
b) Vypracovat výtvarný návrh drobného slaměného výrobku pro dekorativní použití v interiéru včetně vícebarevné úpravy stébel, např. vánoční ozdoba zvonek, nebo jiný výrobek srovnatelné náročnosti	Praktické předvedení
c) Vypracovat výtvarný návrh proutěného výrobku pro dekorativní použití v interiéru, např. koš na krbové dříví, nebo jiný výrobek srovnatelné náročnosti	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Volba materiálu, technologických a pracovních postupů pro rukodělné zhotovení košíkářských výrobků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit pedigový materiál, technologický postup a způsob provedení košíkářského výrobku z pedigu pro použití při stolování, podle výtvarného návrhu, např. koš na chléb o rozměrech 200 x 300 mm, nebo jiný výrobek srovnatelné náročnosti	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zvolit materiál, technologický postup a způsob provedení drobného slaměného výrobku pro dekorativní použití v interiéru včetně vícebarevné úpravy stébel podle výtvarného návrhu, např. vánoční ozdoba - zvonek o délce 70 mm a průměru 50 mm ze stébel žitné slámy, nebo jiný výrobek srovnatelné náročnosti	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Zvolit materiál, technologický postup a způsob provedení košíkářského výrobku z vrbového proutí podle výtvarného návrhu, např. koš na krbové dříví o velikosti do š. 430 mm x hl. 300 mm x v. 500 mm, nebo jiný výrobek srovnatelné náročnosti	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Zvolit materiál, popsat přípravu rákosového materiálu, stanovit techniku a technologický postup pletení základního výpletu kruhového sedáku židle minimálně o 80 dírkách s roztečí 13 až 15 mm včetně barevné úpravy rákosových vláken a fixace této barevné úpravy	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Zvolit materiál, popsat přípravu provazců z pravého sítí, stanovit techniku a technologický postup pletení výpletu opěradla židle včetně barevné úpravy výpletových vláken z pravého sítí a fixace této barevné úpravy. Minimální rozměr rámu vyplétaného opěradla je 450 x 200 mm	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Popsat přípravu ratanového materiálu, popsat techniku a technologický postup pletení servírovacího tácu bez područek včetně barevné úpravy výpletových vláken z ratanu a fixace této barevné úpravy	Ústní ověření
g) Zvolit nástroje, nářadí a pomůcky včetně měřidel pro zhotovení uvedených výrobků	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Příprava a úprava materiálů pro rukodělné zhotovení košíkářského výrobku

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit a upravit pedigový materiál pro zhotovení košíkářského výrobku z pedigu pro použití při stolování, např. koš na chléb, nebo jiný výrobek srovnatelné náročnosti	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Připravit a upravit materiál pro zhotovení drobného slaměného výrobku pro dekorativní použití v interiéru, např. vánoční ozdoba - zvonek, nebo jiný výrobek srovnatelné náročnosti	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Připravit a upravit materiál pro zhotovení drobného košíkářského výrobku z vrbového proutí, např. koš na krbové dříví, nebo jiný výrobek srovnatelné náročnosti	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Připravit a upravit materiál pro zhotovení základního výpletu kruhového sedáku židle	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Připravit a upravit materiál pro zhotovení výpletu opěradla židle	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Popsat vhodnost aplikace výše uvedených materiálů pro různé typy prostředí (např. interiér nebo exteriér)	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vytváření rukodělných košíkářských výrobků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zhotovit košíkářský výrobek z pedigu pro použití při stolování včetně vícebarevné úpravy prutů podle výtvarného návrhu, např. koš na chléb, nebo jiný výrobek srovnatelné náročnosti	Praktické předvedení
b) Zhotovit drobný slaměný výrobek pro dekorativní použití v interiéru včetně vícebarevné úpravy stébel podle výtvarného návrhu, např. vánoční ozdoba – zvonek, nebo jiný výrobek srovnatelné náročnosti	Praktické předvedení
c) Zhotovit drobný košíkářský výrobek z vrbového proutí podle výtvarného návrhu, např. koš na krbové dříví, nebo jiný výrobek srovnatelné náročnosti	Praktické předvedení
d) Zhotovit základní výplet kruhového sedáku židle včetně barevné úpravy rákosových vláken a fixace této barevné úpravy	Praktické předvedení
e) Zhotovit výplet opěradla židle včetně barevné úpravy výpletových vláken z pravého sítí a fixace této barevné úpravy	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Opravy a rekonstrukce košíkářských výrobků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat umělecký sloh nebo styl předloženého poškozeného pleteného výrobku	Ústní ověření
b) Zjistit rozsah poškození výpletu, stanovit technologický postup opravy včetně vhodných materiálů, nástrojů a pomůcek předloženého poškozeného pleteného výrobku	Ústní ověření a praktické předvedení
c) Odstranit a vyměnit poškozenou část při zachování původních materiálů a původních technik výroby	Praktické předvedení
d) Sjednotit celkový vzhled povrchové úpravy	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Konečná povrchová úprava košíkářských výrobků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit, namíchat a aplikovat polituru pro ošetření rákosového výpletu na zhotoveném výpletu sedáku židle	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Popsat přípravu a aplikaci prostředků na čištění a ošetření ušpiněného výpletu z přírodního sítí	Ústní ověření
c) Popsat přípravu a aplikaci prostředků pro ošetření pleteného výrobku z přírodního ratanu	Ústní ověření
d) Připravit, namíchat a aplikovat prostředek pro barevnou úpravu vláken pleteného výrobku z přírodního pedigu	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Připravit, namíchat a aplikovat prostředek pro ošetření pleteného výrobku z vrbového proutí	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Popsat přípravu a aplikaci prostředků pro barevnou úpravu vláken pleteného výrobku ze stébel slámy	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost není vyžadována.
Ověřování by mělo představovat komplex navazujících činností vedoucích k dohotovení finálních produktů s využitím příslušných technologických postupů a technik. Při ověřování kompetencí zejména formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech pracovních úkonů, dodržování povinností pro bezpečnou a zdraví neohrožující práci, dodržování technologické kázně. Je třeba klást důraz na kvalitu a přesnost zhotoveného výrobku.

Na začátku zkoušky autorizovaná osoba zadá uchazeči konkrétní zadání, které umožní ověření všech kompetencí uvedených v hodnoticím standardu.
Při zkoušce uchazeč zhotoví 3 výrobky podle výtvarného návrhu a 2 základní výplety:

- košíkářský výrobek z pedigu pro použití při stolování včetně vícebarevné úpravy prutů, např. koš na chléb o rozměrech 200 x 300 mm, nebo jiný výrobek srovnatelné náročnosti;
- drobný slaměný výrobek pro dekorativní použití v interiéru včetně vícebarevné úpravy stébel, např. vánoční ozdoba – zvonek o délce 70 mm a průměru 50 mm ze stébel žitné slámy, nebo jiný výrobek srovnatelné náročnosti ;
- košíkářský výrobek z vrbového proutí pro dekorativní použití v interiéru, např. koš na krbové dříví o velikosti do š. 430 mm x hl. 300 mm x v. 500 mm, nebo jiný výrobek srovnatelné náročnosti;
- výplet pro kruhový sedák židle z rákosového vlákna minimálně o 80 dírkách s roztečí 13 až 15 mm;
- výplet opěradla židle z pravého sítí, minimální rozměr rámu vyplétaného opěradla je 450 x 200 mm.

Uchazeč předloží na začátku zkoušky autorizované osobě výtvarné návrhy prvních tří výrobků. Autorizovaná osoba určí, zda bude uchazeč zhotovovat uvedené tři výrobky dle vlastních výtvarných návrhů nebo dle předložených návrhů autorizovanou osobou, a to v závislosti na úrovni předložených výtvarných návrhů uchazečem.
Výtvarné návrhy jsou zpracovány technikou kolorovaná kresba na kreslicích papírech minimálních rozměrů A4, max. A3.

Pro ověření odborné kompetence Opravy a rekonstrukce košíkářských výrobků autorizovaná osoba připraví židli s poškozeným rákosovým výpletem určenou k opravě.

Při hodnocení hotového výrobku bude provedena kontrola jakosti; předmětem hodnocení je i estetická stránka a manuální zručnost uchazeče a dodržování předpisů BOZP a PO.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na košíkářství a pletařství + střední vzdělání s maturitní zkouškou v příslušném nástavbovém oboru vzdělání a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti rukodělné košíkářské a pletařské výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku v oblasti rukodělné košíkářské a pletařské výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti uměleckořemeslné tvorby a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti rukodělné košíkářské a pletařské výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku v oblasti rukodělné košíkářské a pletařské výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
c) Vyšší odborné vzdělání v oblasti uměleckořemeslné tvorby, nábytkářství nebo uměleckořemeslného zpracování dřeva a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti rukodělné košíkářské a pletařské výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku v oblasti rukodělné košíkářské a pletařské výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
d) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na nábytkářskou tvorbu, tvorbu interiéru a uměleckořemeslnou tvorbu a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti rukodělné košíkářské a pletařské výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku v oblasti rukodělné košíkářské a pletařské výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnoticího standardu je třeba mít k dispozici košíkářsko-pletařskou dílnu s denním osvětlením splňující minimálně následující požadavky na materiálně-technické vybavení:
– prostory s přívodem elektrické energie odpovídající bezpečnostním předpisům;
– materiály a pomůcky odpovídající charakteru ověřovaných kritérií:
•pedigové pero různých průměrů,
•výběr stébel žitné slámy,
•vrbové proutí pro košíkářské účely,
•rákos pro výplet naštípaný ve standardních šířkách - velikosti 1 až 6,
•floky velikost č. 14 a 16,
•čerstvé sítí,
•chemikálie pro ošetření, barevné úpravy a povrchovou úpravu jednotlivých pletařských materiálů.
– souprava ručního nářadí pro práci košíkáře a pletaře:
•nůž na řezání,
•čističky na čištění ok výpletu, floků,
•vyrovnávač,
•kleště s dlouhými čelistmi,
•přidržovací kolíky,
•klempířské kladivo,
•štípací kleště,
•vyrovnávač sítí,
•ostrý planžetový nůž,
•silné nůžky,
•válec vyrovnávací.
– souprava pro ostření ručního nářadí (ruční brousek ve vodní lázni, obtahovací kámen),
– nádoba odpovídajících rozměrů pro změkčující případně mořící lázeň,
– ochranné pracovní pomůcky příslušné k jednotlivým prováděným kritériím.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 15 až 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 16 až 24 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška je rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro řemesla a umělecká řemesla, sekce uměleckořemeslná, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Rudolfinea o.s., sdružení pro umělecká řemesla
Mendelova univerzita v Brně, Ústav nábytku, designu a bydlení
Národní ústav lidové kultury ve Strážnici
Slovácké muzeum v Uherském Hradišti
Ing. Jaromír Kaláb,OSVČ/ soudní znalec v oborech dřeva včetně povrchových úprav, restaurátor bez licence MK